

Decemberdessert

De drie series

Elk jaar worden de lezers van drie damsites door mij verwend met minstens drie series problemen. Rond Pasen presenteer ik het voorgerecht, in de zomermaanden (en soms iets later) volgt het hoofdgerecht samen met een vakantieverhaal en in december komt er nog een derde serie, meestal gegroepeerd rond Sinterklaas of Kerstfeest. De laatste serie vormt het dessert.

Pittig nagerecht

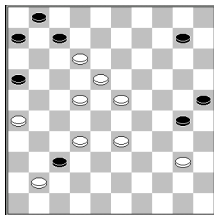
Het nagerecht is deze keer behoorlijk pittig, want er zit veel Spaanse peper in verwerkt. Hoewel ik me al verschillende keren heb voorgenomen om geen problemen meer te maken op het motief met zwarte stukken op 1, 6 en 25 en een witte dam op 2, keert dit oude Spaanse motief iedere keer weer in mijn repertoire terug. De mogelijkheden moeten toch ooit een keer uitgeput zijn, maar inmiddels zijn er meer dan 9100 bewerkingen op dit motief gemaakt, waarvan ik er zelf inmiddels 1547 voor mijn rekening heb genomen. Over de naam van het motief hoeven we het niet meer te hebben: in mijn cahier noteer ik de letters CGT, naar de respectievelijk vermeende ontdekkers Canalejas, Guerra en Timoneda. Tegenwoordig volstaan we in de vakbladen meestal met de vermelding: Oud Spaans.

Een Spaans tiental

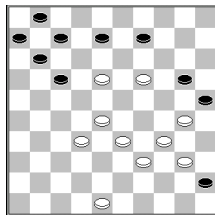
Uit een ruime voorraad selecteerde ik voor u het volgende tiental.

1.

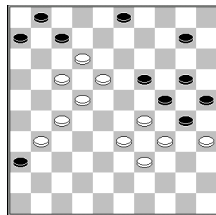
2.

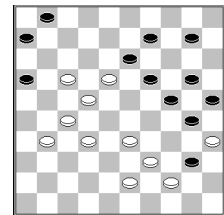
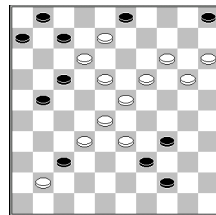
3.

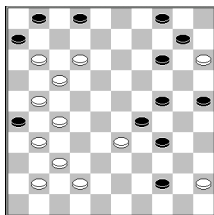
4.

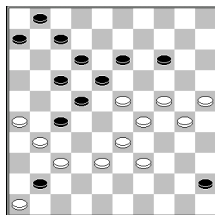
5.

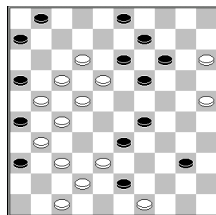
6.

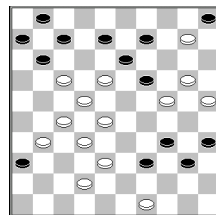
7.

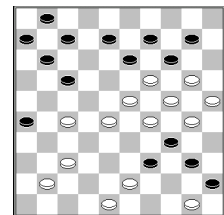
8.

9.

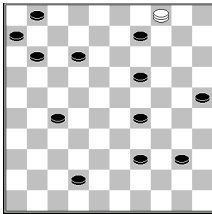
10.

Van klein naar groot

Bij het tellen van de stukken kunt u zien dat de standen zijn geordend van klein naar groot. Op de onderste rij staan flinke joekels, waarin het slagspel hoogtij viert.

Oplossingen

- Zwart is door de witte stand geslopen met de zetten (21-27) 31-26 (27-31) 37-32 (31-37). Verder komt hij niet, want nu wordt zijn lot bezegeld met een (misschien wat onverwachte) meerslag: 40-34 (30x8- een onvervalste 1x2x2x3x3x4-meerslag) 32-28 (37x46) 26-21 (16x27) 18-13 (8x19) 23x5 (46x23) 5x2. Een aardige binnenkomer.
- 18-12 (7x18) 19-13 (8x19) 28-22 (18x29) 34x3 (keus) 3x49 (keus) 48-43. Het motief dat nu op het bord staat, blijkt nog niet in de Motiefmijn van Rob Spijkers voor te komen. Zwart heeft niet beter dan (20-25) en na 43-39 (34x43) 49x2 staat het overbekende motief weer op het bord. Het is ontzettend jammer dat schijf 48 niet op 50 kan staan. Dan zou schijf 45 gedekt zijn. Het motief met 43 op 44 is echter remise door het offer (34-39, 11-17), zo weet Kingsrow te melden.
- 12-8 (3x32) 33-28 (32x12A) 22-18 (24x44) 35x4 (keus) 4-10 (keus) 34-29 (23x34) 10x2. A. (24x44) 35x4 (32x12) 22-18, enz. Andermaal moest ik een doorgebroken zwarte schijf accepteren. De slagkeus bij de tweede zet maakt dit smetje echter goed.
- 14-10 (5x25) 15-10 (37x46) 32-27 (21x32) 12x21 (3x12) 28x37 (46x16) 10-5 (39x28) 23x32 (12x14) 5x49 (16x38) 49x2. ‘Wat een wilde boel’ zult u misschien denken, ‘en dat voor een man van 77 jaar’. Het geheel is echter tamelijk ongewoon: de wandeling van 15 naar 5 en de witte dam die naar 49 wordt gedirigeerd en daar de zwarte op 16 in zijn schootveld krijgt.
- 27-21 (40x36) 33-29 (24x44) 35x4 (16x27) 22x31 (13x11) 4x49 (36x27) 49x2. Zwart denkt de buit al binnen te hebben: een schijf voorsprong en een doorbraak. Hij wordt echter verrast door een paar meerslagen. De aanvangsstand doet vermoeden dat de slag 35x4 op het programma staat, maar de juiste weg moet dan nog gevonden worden.
- 11-7 (29x36) 45-40 (2x22) 40x9 (26x8) 27x18 (4x27) 15x4 (36x27) 37-32 (27x38) 4x2. Voor oplosers zal zo’n probleem geen moeilijkheden opleveren. We zien standaardzetten, alleen is de volgorde waarin de witte stukken op 9 en 18 arriveren gewoonlijk andersom.
- 33-28 (41x44) 29x40 (18x20) 26-21 (17x37) 28x10 (45x34) 25x14 (34x25) 46-41 (37x46) 10-5 (46x10) 5x2. Je zou een slag van 31 naar 2 verwachten, maar er komt iets totaal anders uit de hoge hoed. De aanwezigheid van een asielzoeker op 45 mag sommigen misschien lichtelijk irriteren, maar we hebben hem nodig om de winst rond te krijgen.
- 25-20 (43x41) 49-43 (26x39) 47-42 (14x25) 42-37 (41x32) 27x38 (b.v. 33x42) 15-10 (16x27) 22x31 (13x11) 12-8 (keus) 10-4 (keus). Deze stand zet ik op een apart diagram

 Hoe lang doet u erover om de juiste volgorde van de slag te zien? Een aantal weken nadat ik het probleem had gemaakt, zette ik de stand weer eens op het bord. Het kostte mij minstens tien minuten voordat ik het raadsel ontsluit had. De oplossing vindt u aan het eind van de rubriek. Probeer het eerst zelf.
- De tussenloop 15-10 (14-19) verschaft wit twee tempozetten. Die worden als volgt benut: 42-37 (b.v. 5x14) 49-43 (b.v. 19x30) 38-33 (39x48) 18-12 (7x18) 33-29 (34x23) 25x45

(14x25) 28x19 (13x24) 22x4 (11x22) 27x18 (36x38) 45-40 (48x13) 4x49 (35x44) 49x2.
Nu zult u misschien zeggen dat dergelijke standen niet in de partij kunnen voorkomen, maar ik maak geen problemen om partijspelers te leren dammen. Problemen zijn composities waarin de auteur laat zien wat er met de bestaande spelregels mogelijk is. Bij kunstwerken speelt het figuratieve element vaak een ondergeschikte rol.

10.50-44 (40x38) 29x40 (45x34) 48-42 (38x36) 37-31 (26x37) 28-22 (17x28) 23x41 (b.v. 14x23) 27-22 (36x47) 20-15 (47x20) 25x12 (7x27) 15x4 (34x25) 4x2.

Van al de getoonde standen is deze laatste mij het liefste. Het is een architectonisch mooie aangekoekte stand en daar houd ik van.

Ik wens u allen een fijne decembermaand toe. De beste wensen voor het nieuwe jaar, waarin we elkaar als alles goed gaat opnieuw een paar keer zullen tegenkomen.

Leen de Rooij

Eindslag probleem 8. De witte dam slaat achtereenvolgens over de stukken 9, 29, 39, 42, 12, 19, 40, 27 en 11.

